

Regulamin Rzecznika Dyscyplinarnego

Rozdział I

Przepisy ogólne

§ 1

Regulamin niniejszy określa zasady i tryb postępowania rzeczników dyscyplinarnych, zwanych dalej „rzecznikiem”, powoływanych przez Synod Kościoła na zasadach określonych w § 4 ust. 1 Przepisów dyscyplinarnych Kościoła Ewangelicko – Augsburskiego w RP, zwanych dalej „Przepisami Dyscyplinarnymi”, a także prawa i obowiązki oskarżonego oraz prawa i obowiązki organów Kościoła w toku postępowania przygotowawczego.

§ 2

Rzecznik prowadząc postępowanie przygotowawcze, zwane dalej „dochodzeniem” i występując jako oskarżyciel w postępowaniu toczącym się po wniesieniu aktu oskarżenia, działa w oparciu o przepisy niniejszego Regulaminu oraz w oparciu o Przepisy Dyscyplinarne.

§ 3

1. Rzecznik składa na bieżąco Radzie Synodalnej i Biskupowi Kościoła informacje o prowadzonym postępowaniu dyscyplinarnym.
2. Rzecznik działa samodzielnie po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego i jest niezależny w wykonywaniu swej funkcji. W szczególności, może zwracać się o udzielanie potrzebnych informacji do wszystkich organów Kościoła.
3. Jeśli rzecznik prowadzący postępowanie uzna, że zachodzą okoliczności mogące mieć wpływ na jego bezstronność, winien niezwłocznie zawiadomić o tym Radę Synodalną, która dokona oceny zawiadomienia i może postąpić w sposób wskazany w § 4 ust. 1.
4. W razie prowadzenia jednego postępowania przez kilku rzeczników, wyznaczonych na podstawie § 6 ust. 4 Przepisów Dyscyplinarnych, ich pracą kieruje rzecznik o najdłuższym stażu w pełnionej funkcji rzecznika, a w razie równego stażu – starszy wiekiem. Składa on informacje, o których mowa w ust. 1, podpisuje wnioski, o których mowa w § 14, podpisuje postanowienie,

o którym mowa w § 17 ust. 2, oraz podpisuje akt oskarżenia i występuje na rozprawie.

§ 4

1. W przypadku okresowej lub trwałej niemożności wykonywania obowiązków przez rzecznika prowadzącego postępowanie, Rada Synodalna wyznacza nowego rzecznika, stosownie do § 6 ust. 3 Przepisów Dyscyplinarnych.
2. W przypadku wskazanym w § 3 ust. 3 niniejszego Regulaminu, jeśli trwała lub okresowa niemożność dotyczy rzecznika kierującego pracą kilku rzeczników, jego obowiązki przejmuje rzecznik kolejny według długości stażu lub starszeństwa wiekiem. Rzecznik może wtedy wystąpić do Rady Synodalnej o wyznaczenie innych, dodatkowych rzeczników do prowadzenia danego postępowania, jeśli uzna, że postępowanie tego wymaga.

§ 5

1. W każdym stadium dochodzenia, Biskup Kościoła oraz Prezes Synodu mają prawo wglądu do akt sprawy.
2. Jeśli Biskup Kościoła lub Prezes Synodu są podejrzewani o dokonanie wykroczenia dyscyplinarnego lub o nie oskarżeni, wgląd do akt przysługuje Konsystorzowi lub Radzie Synodalnej w sposób uzgodniony z rzecznikiem prowadzącym postępowanie. To samo dotyczy sytuacji, o której mowa w § 3 ust. 1.

§ 6

Obsługę kancelaryjną rzecznika wykonuje sekretariat Konsystorza.

Rozdział II

Dochodzenie

§ 7

Rzecznik prowadzi dochodzenie na podstawie uchwały Synodu Kościoła, uchwały Konsystorza lub decyzji Biskupa Kościoła (§ 6 ust. 2 Przepisów Dyscyplinarnych). Na żądanie organu decydującego o wszczęciu postępowania, przedstawia niezwłocznie informację o jego aktualnym stanie.

§ 8

1. Celem dochodzenia jest ustalenie, czy i przez kogo zostało popełnione wykroczenie dyscyplinarne, zwane dalej „wykroczeniem”, oraz czy istnieją podstawy do wniesienia aktu oskarżenia. Jeśli przedmiotem dochodzenia jest kilka czynów lub podejrzewana o czyn jest więcej niż jedna osoba, można prowadzić jedno dochodzenie dla wszystkich czynów lub wobec wszystkich osób.
2. Dochodzenie przeprowadza się z uwzględnieniem wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść osoby podejrzewanej o dokonanie wykroczenia.
3. W toku dochodzenia gromadzi się dowody na okoliczności mające znaczenie dla rozstrzygnięcia, a także, w miarę potrzeby, dane co do właściwości i warunków osobistych, w tym przebiegu pełnionej służby przez oskarżonego. Zlecając wykonanie opinii, wymagającej wiedzy fachowej lub specjalistycznej, należy uzyskać zgodę, o której mowa w § 5 ust. 2 Przepisów Dyscyplinarnych.
4. Zgromadzone dowody ocenia się według zasad swobodnej oceny dowodów, zasad logiki oraz zasad doświadczenia życiowego.
5. Niedające się usunąć wątpliwości należy tłumaczyć na korzyść osoby podejrzewanej o dokonanie wykroczenia, przez którą rozumie się też oskarżonego.

§ 9

1. Z czynności przesłuchania oskarżonego, świadka oraz biegłego, a także z czynności oględzin innych niż oględziny dokumentu, rzecznik sporządza protokół.
2. Protokół zawiera : oznaczenie sprawy, datę i miejsce jego sporządzenia, imię i nazwisko rzecznika przeprowadzającego czynność, oznaczenie osób obecnych przy dokonaniu czynności, osnovę protokołu w tym treść wyjaśnień, zeznań lub opinii, wnioski lub oświadczenia, podpis osób biorących udział w czynności. Przed podpisaniem, protokół winien być odczytany przez osobę, której wyjaśnienia, zeznania lub opinia zostały w nim zawarte. W razie niemożności samodzielnego odczytania, treść protokołu odczytuje rzecznik. Przed podpisaniem protokołu, osoba przesłuchiwana ma prawo zażądać wniesienia do niego poprawek, wskazując na nieścisłości lub opuszczenia.

§ 10

1. Jeśli pozwalają na to zebrane dowody, rzecznik wzywa osobę podejrzaną o dokonanie wykroczenia celem przedstawienia jej zarzutu i przesłuchuje ją w charakterze oskarżonego.
2. Wzywając oskarżonego, rzecznik dokonuje tego pisemnie na ostatni znany adres zamieszkania oskarżonego lub pełnienia służby albo bezpośrednio, za zwrotnym poświadczeniem odbioru. Za skuteczne doręczenie uważa się odbiór wezwania przez dorosłego domownika, a także zwrot wezwania z powodu jego nieodebrania, odmowy przyjęcia, nieaktualnego lub niepełnego adresu.
3. Zarzut powinien być wciągnięty do protokołu przesłuchania oskarżonego i zawierać :
 - a). datę lub czas oraz miejsce dokonania wykroczenia,
 - b). dokładnie określenie czynu ze wskazaniem sposobu, okoliczności i skutków jego popełnienia, a także, w miarę potrzeby, wysokości powstałej szkody,
 - c). wskazanie przepisu, pod którego naruszenie dany czyn podpada.
4. Oskarżony ma prawo odmówić składania wyjaśnień lub odpowiedzi na wszystkie lub niektóre pytania, o czym należy go pouczyć przed przystąpieniem do przesłuchania.
5. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo oskarżonego nie wstrzymuje dokonania czynności. Usprawiedliwienie nieobecności może nastąpić tylko do czasu jej rozpoczęcia. Od oceny rzecznika zależy, czy przyczyna niestawiennictwa oskarżonego usprawiedliwia jego nieobecność.
6. Jeśli w toku dochodzenia oskarżony był przesłuchany w charakterze świadka, zeznania te nie stanowią dowodu na dalszym etapie postępowania.
7. Od chwili przesłuchania w charakterze oskarżonego, oskarżony ma prawo do wglądu do akt sprawy, jak też bezpłatnego uzyskiwania z nich odpisów i kopii.

§ 11

Oskarżony ma prawo ustanowić obrońcę, którym może być tylko członek Kościoła posiadający pełnię praw wyborczych (§ 15 ust. 2 Przepisów Dyscyplinarnych). W razie ustanowienia obrońcy, zawiadamia się go o wszystkich czynnościach dochodzenia, w których bierze udział oskarżony lub o których zawiadamia się oskarżonego. Zawiadamiając obrońcę, a także w przypadku jego niestawiennictwa, stosuje się odpowiednio § 10 ust. 5.

§ 12

1. Oskarżony ma prawo do składania wniosków dowodowych na każdym etapie postępowania, pisemnie lub ustnie do protokołu, o czym należy go pouczyć podczas pierwszego przesłuchania.
2. We wniosku dowodowym należy podać oznaczenie dowodu, tezę dowodową, względnie sposób jego przeprowadzenia.
3. Wniosek dowodowy oddala się, jeśli przeprowadzenie dowodu napotyka na trudności niemożliwe do przewyciężenia, lub gdy oczywiście zmierza do przedłużenia postępowania.

§ 13

Dochodzenie powinno być zakończone w ciągu trzech miesięcy od jego wszczęcia. W przypadkach szczególnie uzasadnionych, na wniosek rzecznika, władza kościelna wskazana w § 7, może przedłużyć ten termin na dalszy ściśle określony okres, nie dłużej jednak niż o łącznie trzy miesiące.

§ 14

1. Jeśli wyniki dochodzenia wskazują na brak podstaw do wniesienia aktu oskarżenia, w szczególności gdy szkodliwość społeczna czynu jest znikoma, rzecznik zamyka dochodzenie i sporządza raport, o którym mowa w § 8 ust. 2 i 3 Przepisów Dyscyplinarnych. Raport winien zostać wniesiony wraz z aktami sprawy w terminie 7 dni od daty zamknięcia dochodzenia i zawierać uzasadnienie.
2. Jeśli, w warunkach wskazanych w ust. 1, rzecznik uzna, że nastąpiło uchybienie obowiązkom służbowym, w raporcie może wskazać na celowość skierowania sprawy do postępowania, o którym mowa w § 3 Przepisów Dyscyplinarnych, chyba że wcześniej to postępowanie toczyło się.

§ 15

1. Jeśli zebrane dowody wskazują na celowość wniesienia aktu oskarżenia, rzecznik wzywa oskarżonego i umożliwia mu zapoznanie się z zebranymi dowodami oraz złożenie wyjaśnień do protokołu lub złożenie wniosków dowodowych.
2. Jeżeli nie zachodzi potrzeba uzupełnienia dochodzenia, rzecznik wydaje postanowienie o jego zamknięciu i ogłasza je oskarżonemu.

3. W ciągu 14 dni od zamknięcia dochodzenia, rzecznik sporządza akt oskarżenia, który niezwłocznie składa, wraz z aktami sprawy, do sądu dyscyplinarnego, zawiadamiając o tym oskarżonego.
4. Rzecznik postępuje w myśl ustępów poprzedzających również wtedy, gdy w sytuacji wskazanej w § 8 ust. 3 Przepisów Dyscyplinarnych właściwy organ uzna, że umorzenie postępowania jest niecelowe, lub gdy decyzja o umorzeniu postępowania zostanie uchylona w trybie przewidzianym w § 8 ust. 4 Przepisów Dyscyplinarnych.

§ 16

1. Akt oskarżenia powinien zawierać:
 - a). imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia, imiona rodziców, adres zamieszkania, stan rodzinny oskarżonego, miejsce pełnienia służby kościelnej, pełnione funkcje w Kościele, dane o karalności dyscyplinarnej (data, rodzaj przewinienia, wymierzona kara) i – w razie potrzeby – inne niezbędne dane,
 - b). opis zarzucanego czynu ze wskazaniem czasu, miejsca, sposobu i okoliczności jego popełnienia, a także, w miarę potrzeby, wysokości szkody,
 - c). kwalifikację prawną czynu,
 - d). proponowaną karę,
 - e). uzasadnienie,
 - f). wykaz osób przesłuchanych w trakcie dochodzenia wraz z adresem ich zamieszkania,
 - g). wykaz innych dowodów,
 - h). podpis rzecznika.
2. Uzasadnienie aktu oskarżenia powinno zawierać zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego.

§ 17

1. W razie śmierci oskarżonego, rzecznik z urzędu ustala krąg osób najbliższych oskarżonego, po czym zwraca się do nich o zajęcie stanowiska w przedmiocie dalszego prowadzenia postępowania (§ 24 Przepisów Dyscyplinarnych). W powyższym piśmie powinien przedstawić informację na temat prowadzonego postępowania, przedstawionego zarzutu oraz innych istotnych okoliczności, które uzna za stosowne, a także określić termin do złożenia odpowiedzi.
2. Brak odpowiedzi na pismo, o którym mowa w ust. 1, uważa się za brak wniosku o dalsze

prowadzenie postępowania, o czym osoby najbliższe oskarżonemu należy pouczyć. W tej sytuacji, rzecznik umarza postępowanie.

3. W razie złożenia przez osoby najbliższe oskarżonemu wniosku o dalsze prowadzenie postępowania, osoby te, w określonym im terminie, mogą ustanowić obrońcę, o czym należy je pouczyć.
4. Czasu przeznaczanego na czynności, o których mowa w ustępach poprzedzających, nie wlicza się do czasu trwania postępowania, określonego w § 13.

Rozdział III

Postępowanie sądowe

§ 18

1. Rzecznik bierze obowiązkowo udział w rozprawie sądu dyscyplinarnego, przedstawia i popiera akt oskarżenia.
2. Jeśli wyniki postępowania sądowego nie potwierdzą zarzutu, rzecznik może wnosić o uniewinnienie oskarżonego.

§ 19

1. Na wniosek organu wnioskującego o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, rzecznik udziela mu niezbędnej pomocy w ocenie orzeczenia sądu pierwszej instancji, jak również w czynnościach zmierzających do zaskarżenia orzeczenia, w tym w sporządzeniu apelacji.
2. Rzecznik bierze udział w rozprawie odwoławczej.

§ 20

1. W razie uchylecia orzeczenia przez sąd odwoławczy i rozpoznania sprawy po raz kolejny w pierwszej instancji, rzecznik bierze udział w rozprawie w sposób wskazany w § 18.
2. Przy ocenie zasadności innego orzeczenia sądu odwoławczego, niż wskazane w ustępie poprzedzającym, jak też w razie konieczności sporządzenia kasacji, stosuje się odpowiednio przepis § 19 ust. 1.
3. Rzecznik bierze udział w rozprawie kasacyjnej, o ile zostanie o niej zawiadomiony.

§ 21

1. Regulamin został przyjęty na wniosek Konsystorza uchwałą Rady Synodalnej nr 9/2013 z dnia 27 maja 2013 r.
2. Regulamin wchodzi w życie z dniem uchwalenia.